

Biologija 9.a

SPLOŠNA NAVODILA

Kontakt z učiteljico: Za vsa vprašanja sem vam na voljo preko e-pošte bernarda.potocnik1@guest.arnes.si (nejasnosti, DL z vprašanji, pomoč pri prijavi/registraciji, dostop do preverjanja znanja,...). Če bi bilo zanimanje, sem pripravljena z vami narediti tudi videokonferenco.

Gradiva:

Različne založbe so odprle brezplačen dostop do vseh spletnih učbenikov, samostojnih DZ in drugih gradiv.

Pri pouku uporabljamo DZS učbenik: <https://www.evedez.si/>

Ostala zanimiva gradiva: <https://www.irokusplus.si/> in <https://www.irokus.si>

Postopek prijave/registracije:

Če si nov uporabnik in še nisi uporabljal spletnih učbenikov se je potrebno **registrirati**. Tako boš ustvaril svoj uporabniški račun.

Če si že obstoječ uporabnik, se **prijavi** z uporabniškim imenom (e-poštni naslov) in geslom.

Po opravljeni registraciji/prijavi boš vsa gradiva našel pod zavihkom Moja iZbirka (Rokus) in Moja zbirka (evedez – DZS).

Zakaj ti gradivo lahko koristi?

- dostop do učbenika (če si ga pozabil v šoli),
- utrjevanju in ponavljanju že obravnavanih vsebin,
- reševanju interaktivnih nalog,
- video vsebine z razlago,...

NALOGE

Utrjevanje pred preverjanjem znanja: Utruj poglavja: Osnovni mehanizmi dedovanja, Biotehnologija in Evolucija je temeljna značilnost živega saj boš v prihajajočih tednih dobil tudi povezavo do vprašanj za preverjanje tvojega znanja. Vsa vsebina ja v U str. 43– 83.

Uvod in povzetek že obdelane učne snovi: Pri pouku v vseh oddelkih 9. razredov trenutno zaključujemo zadnje vsebine evolucije. Do sedaj smo se pogovarjali o različnih dokazih, ki potrjujejo evolucijsko teorijo. Če boste prelistali U od str. 76 dalje, se boste spomnili na naslednje dokaze:

- podobnost v zgradbi celic,
- preučevanje spreminjanja populacij (rezistenca),
- preučevanje fosilov in množična izumiranja vrst,
- primerjava anatomske zgradbe (konvergentni, divergentni razvoj, zakrneli organi),
- preučevanje razvoja zarodkov,
- geografska razširjenost vrst (prostorske pregrade ali ločnice),
- primerjava biokemijskih in molekularnih lastnosti.

Novo zanje

1. Preberi U str. 80 – 85.
2. Odgovori na spodnja vprašanja. Odgovore zapiši v zvezek ali na list. Vse odgovore boš našel v U str. 80 – 85.

1. Primerjaj konvergentni in divergentni razvoj.

	KONVERGENTNI RAZVOJ	DIVERGENTNI RAZVOJ
slovenski izraz		
zunanj videz		
notranja zgradba		
skupni prednik		
primeri		

2. Naštej nekaj zakrnelih organov pri različnih organizmih.
3. Kako na podlagi razvoja zarodka vretenčarja razložimo skupen izvor prednikov?
4. Kako večje prostorske pregrade vplivajo na razvoj različnih vrst?
5. Kdaj so se pojavili prvi primati in kako se razlikujejo od ostalih sesalcev?
6. Katere so človeku podobne opice? Katera od njih nam je najbolj sorodna?
7. Kdaj se je pojavil *Homo sapiens*?
8. Katere so posebne značilnosti vrste *Homo sapiens*?
9. Od kod izvira sodobni človek?
10. Naštej nekaj nahajališč, ki pričajo o obstoju človečnjakov.

Opomba: Vprašanja so iz DL, ki ste ga dobili v šoli. Če kdo vprašanj iz škatle ni vzel, naj me prosim kontaktira in mu bom poslala celoto. Na DL je to zadnjih 10 vprašanj (od 25 do 35).

Operativni cilji, ki jih bodo pri tem učenci dosegli po veljavnem učnem načrtu za biologija 9. razred:

Evolucija

- spoznajo, da imajo tudi zelo počasni geološki procesi velike učinke skozi dolga časovna obdobja (npr. spremembe v položaju celin, fosilni dokazi za obstoj Pangee) in lahko privedejo do razvoja širših skupin organizmov (npr. vrečarji v Avstraliji)
- spoznajo izkaze za to, da so se vrste v svoji evolucijski zgodovini spreminjale (to dokazujejo fosili, lahko tudi embriologija, zakrneli organi idr.) in da z evolucijo vrste nastajajo in izumirajo (smo že v šoli),
- spoznajo primer evolucije rezistence bakterij na antibiotike ali žuželk na insekticide (smo že v šoli),
- spoznajo, da so evolucijo življenja na Zemlji močno usmerjale tudi globalne katastrofe (veliki vulkanski izbruhi, trki asteroidov, globalne spremembe podnebja) (smo že v šoli),
- spoznajo, da ima vsaka vrsta omejeno sposobnost prilagajanja na spremembe okolja in da vrsta izumre, če se okolje nenadno preveč spremeni (smo že v šoli),
- spoznajo pomen geografske izolacije za evolucijo (npr. na primeru Darwinovih ščinkavcev) (primer ščinkavcev v šoli, teorija ne),
- znajo razložiti izvor primatov in človeka ter sorodnost človeka z drugimi primati.